

HUMAN
R I S E

Oplæg "Nedlæggelse af jobcentrene – Og et nyt alternativ"

Den 17. januar 2023

Louise Schelde Frederiksen

- Uddannet jurist, cand.jur., fra Københavns Universitet. Lektorkvalificering i jura med speciale i Forvaltningsret og social- samt beskæftigelsesret.
- Siden 2004 arbejdet på social- og beskæftigelsesområdet som rådgiver, konsulent, faglig leder, socialfaglig revisor, ledelsesrådgiver, forfatter og nu lektor i jura og direktør i Humanrise
- Hovedstiller til borgerforslaget om en sagsbehandlingsgaranti med nationale frister med 55.000 underskrifter. 1. behandlet i november 2021 og 2. behandlet i februar 2022 i Folketinget. Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti, Frie Grønne, Nye Borgerlige, Kristendemokraterne og Dansk Folkeparti stemte for. Nu vil flere partier have ændret jobcenterområdet.

Hvem er egentlig målgruppen i det nuværende jobcentersystem (LAB)

HUMAN
R I S E

§ 6. Der er følgende målgrupper i denne lov:

- 1) Personer, som modtager dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.
- 2) Jobparate personer, som er fyldt 30 år, og jobparate personer under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager kontanthjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven.
- 3) Aktivitetsparate personer, som er fyldt 30 år, og aktivitetsparate personer under 30 år med en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager kontanthjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven.
- 4) Uddannelsesparate personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager uddannelseshjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven.
- 5) Aktivitetsparate personer under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, som modtager uddannelseshjælp eller overgangsydelse efter lov om aktiv socialpolitik, og som ikke er omfattet af introduktionsprogrammet efter integrationsloven.
- 6) Personer, der modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge.
- 7) Personer i jobafklaringsforløb efter kapitel 18.
- 8) Personer i ressourceforløb efter kapitel 19.
- 9) Personer, der er visiteret til fleksjob eller er visiteret til tilbud om støtte i form af tilskud til selvstændig virksomhed på grund af en varigt og væsentligt nedsat arbejdsevne efter kapitel 20, bortset fra fleksjobvisiterede omfattet af nr. 10.
- 10) Personer i revalideringsforløb efter kapitel 21 bortset fra personer i forrevalidering omfattet af nr. 6.
- 11) Personer, der modtager førtidspension efter lov om social pension eller efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- 12) Selvforsørgende, der ikke er i beskæftigelse og ikke opfylder betingelserne for at modtage offentlig hjælp til forsørgelse, herunder dagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., forsørgelsesydelse efter lov om aktiv socialpolitik eller su efter SU-loven, og personer, der ikke kan få tilbud efter integrationsloven.
- 13) Unge under 18 år med behov for en uddannelses- og beskæftigelsesfremmende indsats.

Fejlcasting i målgruppesystemet

Mange ubekendte – her blot eksempler

- Ca. 50.000 modtager kontanthjælp, heraf ca. 40.000 som aktivitetsparate.
- Ca. 20.000 i ressourceforløb
- Ca. 26.000 i jobafklaringsforløb (fordoblet på 1 år)

Eksempler fra min bog "Dem vi ikke taler nok om"

- Lene, 28 år på kontanthjælp, kunne ikke binde sine egne sko eller åbne kaffekrukken, men alligevel kategoriseret "jobparat".
- Peter, sengeliggende og uhelbredelig syg. Fastholdt i ressourceforløb i 5 år efter stop af sygedagpenge.

Og de der kan arbejde får ikke lov

- Patrick, sygemeldt pga. rygskade. Tidligere IT chef i stor dansk virksomhed. Først efter 5 år, sygedagpenge og derefter 2 x jobafklaringsforløb, visiteret til fleksjob. CV'et var herefter ikke nær så attraktivt for arbejdsgivere.

Hvordan kan det ske.....

Sagsbehandlingen til syge i jobcentrene – Centrale pointer.....

- Kommunerne skal både bevilge og betale – Her foreligger risiko for økonomisk magtfordrejning.
- De mange målgruppekasser differentierer sig ved navn, herunder ydelsesnavn. Fællesnævneren er indhold og således ingen forskel på muligheder for afklaring. Et komplekst og bureaukratisk system langt væk fra kerneopgaven.
- Kommunerne har veto over lægefaglige oplysninger, hvilket betyder at kommuner kan tilsidesætte lægefaglige oplysninger med enkelte sagsbehandlingskøn. Det i sig selv strider mod samarbejdsmodellen og opgøret med et parallelt sundhedssystem.
- Der foreligger ingen sagsbehandlingsgaranti, hvilket betyder at sagsbehandlingen er uforudsigelig og syge ses afklaret igennem 5, 10 og 15 år – Helt op til 28 år. Det ikke bare udfordrer retssikkerheden, men betyder at retssikkerhed reelt ikke er eksisterende.

Gældende ret er således ikke tilstrækkelig objektiv i et retssikkerhedsmæssigt perspektiv.

Retssikkerhed

Juridisk defineres retssikkerhed som borgernes ret til gennemskuelighed og forudberegnelighed i mødet med systemet. Retssikkerhed har til overordnet formål at beskytte den enkelte borger mod overgreb og vilkårlighed fra statens side.

Kultur nærmere end retssikkerhed

- Det står ingen steder i lovgivningen, at det skal tage fx 5, 10 eller 15 år at afklare en arbejdsevne. Det er en kultur, der er opstået i praksisfeltet. (Prøv at luk øjnene et kort øjeblik og tænk tilbage på, hvad du har lavet de seneste 10 år)
- Lovgiver har defineret, at en virksomhedspraktik, som ofte anvendes til afklaring, kan have en varighed på op til 13 uger – med mulighed for forlængelse i op til 26 uger, ud fra en konkret vurdering. Alligevel anvendes praktikker til afklaring igennem flere år, ofte uden opsamling og evaluering.
- Lovgiver har også defineret, at en sag skal tilstrækkelig belyses, det er sågar en garantiforskrift (officialprincippet), men ikke kombineret med en sagsbehandlingsgaranti, hvilket medfører uensartet sagsbehandling.

Lovgiver har altså forsøgt at præcisere, men ikke tilstrækkeligt. Ovenstående er blot få eksempler.

“Sagsbehandlingsgaranti med nationale tidsfrister og tværfaglig kvalitet i sagsbehandlingen til syge” – Centrale pointer fra vores borgerforslag.

- En sagsbehandlingsgaranti på 2 år fra 1. henvendelse til systemet. Således maksimalt 2 år og med resultat til fleksjob eller førtidspension.
- Kommunerne skal ikke længere have veto over de lægefaglige oplysninger, hvorfor ansvaret for afgørelsen skal tværsektorielt forankres med de allerede eksisterende kliniske funktioner og sikker inddragelse af praktiserende læges- og speciallægers vurderinger. Både borger og sagsbehandler skal endvidere løbende kunne inddrage lægefagligt ekspertise, hvilket ikke må afvises.
- Retten til advokatbistand under samme vilkår som ved fri proces eller retshjælpsforsikring, betalt af kommunen. Ved tilfredsstillende samarbejde ikke behov for advokat.
- Således mere objektiv regelsæt og således mindre skøn.
- Ekstra: Reducering af målgrupper må anbefales.

Eksempel på objektiv regelsæt

Kriterier for tilkendelse til seniorpension

Seniorpension kan tilkendes personer, som har højst 6 år til folkepensionsalderen.

Det er en betingelse for at få tilkendt seniorpension at;

- 1) personen har haft en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet med sammenlagt mindst 20-25 års beskæftigelse og
- 2) personens arbejdsevne er varigt nedsat til højst 15 timer om ugen i forhold til seneste job.

Obs max 6 måneders sagsbehandlingstid fra modtagelse af ansøgning.

Et nyt tværfagligt og tværsektorielt system kan forsimples med et mere objektivt regelsæt – Fortsættelse fra de centrale pointer fra borgerforslaget

- En objektiv national ramme på 2 år – sagsbehandlingsgaranti – Flexjob eller førtidspension til de, der ikke er så heldige at blive raske indenfor en 2 års periode, herunder præcisering af tildelingskriterierne.
- En ramme for en nedre grænse for realistisk arbejdsevne. Fx 5 timer ugentligt med borgers mulighed for at vælge.
- Tværfagligt og tværsektorielt indhold – mindst mulig indgriben og således med respekt for proportionalitetsprincippet. Sagsbehandlingen skal stå mål med den enkeltes ønsker og behov – væk fra pølsefabrikken.
- Retten til advokatbistand, såfremt systemet ikke lever op til forpligtelserne.